

Шедеври світової поезії

Іван Бунін

Иван Бунин

Троица

Стихотворения

Іван Бунін

Зелені свята

Вірші

З російської переклав і впорядкував
Роман Ладика



ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН
2009

ББК 84-5Рос.П41

Серію «Шедеври світової поезії» засновано 2004 року.

Передмова
Валентина Корнієнка

Бунін І.

П41 Зелені свята: Поезії/Упорядник Р. Ладика. —
Російською мовою з паралельним українським перекладом.—
Тернопіль: Навчальна книга–Богдан, 2009.— 192 с. — (Серія
«Шедеври світової поезії»).

ISBN 966-692-289-4

ББК 84-5Укр

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина даного видання не може бути використана чи відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора перекладу чи видавця.*

ISBN 966-692-290-8 (серія)
ISBN 966-692-289-4

© Ладика Р., упорядкування, 2008
© Корнієнко В., передмова, 2008
© Навчальна книга–Богдан, макет,
художнє оформлення, 2008

За все Тебя, Господь, благодарю!
Ты, после дня тревоги и печали,
Даруешь мне вечернюю зарю,
Простор полей и кротость синей дали.

Я одинок и ныне — как всегда.
Но вот закат разлил свой пышный пламень,
И тает в нем Вечерняя Звезда,
Дрожа насквозь, как самоцветный камень.

И счастлив я печальною судьбой
И есть отрада сладкая в сознание,
Что я один в безмолвном созерцанье,
Что всем я чужд и говорю — с Тобой.

Благословляю Бога день при дні!
Він, після дня тривоги і печалі,
Дарує небо зоряне мені,
Полів простори, тихі сині далі.

Я нині, як завжди, на самоті,
Заходить сонце, виднокрай палає,
Як самоцвітний камінь в сяйві тім,
Тремтить Зоря Вечірня і згасає.

Щасливий я попри сумний талан,
Відрада є солодка і жадана:
Сам у німотній тиші, в спогляданні
Гуторю з Богом — над панами пан.

НОЧЬ

Ищу я в этом мире сочетанья
Прекрасного и вечного. Вдали
Я вижу ночь: пески среди молчанья
И звездный свет над сумраком земли.

Как письма, мерцают в тверди синей
Плеяды, Вега, Марс и Орион.
Люблю я их течение над пустыней
И тайный смысл их царственных имен!

Как ныне я, миряды глаз следили
Их древний путь. И в глубине веков
Все, для кого они во тьме светили,
Исчезли в ней, как след среди песков:

Их было много, нежных и любивших,
И девушек, и юношей, и жен,
Ночей и звезд, прозрачно-серебривших
Евфрат и Нил, Мемфис и Вавилон!

Вот снова ночь. Над бледной сталью Понта
Юпитер озаряет небеса,
И в зеркале воды, до горизонта,
Столпом стеклянным светит полоса.

Прибрежья, где бродили тавро-скифы,
Уже не те, — лишь море в летний штиль
Все также сыплет ласково на рифы
Лазурно-фосфорическую пыль.

Но есть одно, что вечной красотой
Связует нас с отжившими. Была
Такая ж ночь — и к тихому прибою
Со мной на берег девушка пришла.
И не забыть мне этой ночи звездной,

НІЧ

Шукаю в цьому світі поєднання
Прекрасного і вічного. Здалі
Я бачу ніч: піски серед мовчання
І сяйво зір над присмерком землі.

Он Вега, Марс і Оріон, Плеяди,
Як письменна, мигтять у небесах.
Я над пустелею їх зріти радий,
О, царських назв їх тайна і краса!

Як нині я, мільйони споглядали
Їх вічний шлях. І в глибині віків
Всі ті, кому вони в пільмі сяли,
Пощезли в ній, як слід поміж пісків.

Було їх повно, ніжних, що кохали,
Дівчат і юнаків, мужів і жон,
Ночей і зір, що срібно осявали
Євфрат і Ніл, Мемфіс і Вавилон!

Знов ніч. Ось над блідою сталлю Понту
У небесах Юпітер осяйний,
І в дзеркалі води, до горизонту,
Доріжка світить, наче стовп скляний.

Узмор'я, де блукали тавро-скіфи,
Вже не такі, — лиш море в літній штіль
Так само силпе лагідно на рифи
Свій фосфоричний лазуровий пил.

Та є одне, що вічною красою
Нас зв'язує з віджилими. Була
Подібна ніч — до тихого прибою
Зі мною дівчина моя прийшла.

СЕРЕД ЗІР

Настала ніч, остиг од зір пісок.
В ковзкім піску я йшов за караваном,
Молочний Шлях, роздвоєний струмок,
Білів над нами світляним туманом.

Він протікав на висоті думок
І пропадав у горах за Йорданом,
Спадав на схід, у непроглядний змрок,
Світив краям забутим і рахманним.

Верблюди ступав. Як дерево, сідло
Скрипіло різко від ходи важкої.
Велике тіло в рівнім ритмі йшло.

І вершник спав, хитаючись, при зброї,
Хиталася його, мов нежива,
Обсипана зірками голова.

Переклад Д. Павличка

ПІВЕНЬ НА ЦЕРКОВНОМУ ХРЕСТІ

Земля — внизу, а він — вгорі,
Пливе, як човен на зорі!
Назад іде весь небосхил,
А він вперед іде й щосил

Співа про те, що ми живем,
Що ми помрем, що день за днем
Ідуть літа, течуть віки —
Ось так, як ріки чи хмарки.

Співа, що все обман, кричить,
Що нам дається лиш на мить
І рідний дім, і друг, і брат,
Гурток дітей, гурток внучат,
Що вічний тільки сон мерців,
Та Божий храм, та півня спів.

Переклад Д. Павличка

ЗМІСТ

Передмова. На самоті з вічністю. В. Корнієнко.....	7
--	---

ВІРШІ

«За все Тебя, Господь, благодарю!..»	14
«Благословляю Бога день при дні!..»	15
Саваоф	16
Саваоф	17
«Любил я в детстве сумрак в храме...»	18
«Любив малим я сутінь в храмі...»	19
«Не видно птиц. Покорно чахнет...»	20
«Птахів не видно. Скірно чахне...»	21
«Седое небо надо мной...»	22
«Оголений, відкритий ліс...»	23
«...Зачем и о чем говорит?...»	24
«...Навіщо й про що говорити?...»	25
«В туче, солнце заступающей...»	26
«Заступає сонце туча...»	27
Родине	28
Вітцівщині	29
«Свежеют с каждым днем и молодеют сосны...»	30
«Чорніє ліс, синіють ніжно далі...»	31
«Догорел апрельский светлый вечер...»	32
«Догорів квітневий світлий вечір...»	33
Троица	34
Зелені свята	35
В Гефсиманському саду	36
У Гетсиманським саду	37
«Что в том, что где-то, на далеком...»	40

«Що з того, що в далекім морі...».....	41
«Когда на темный город сходит...».....	42
«Як темне місто сон змагає...»	43
«Счастлив я, когда ты голубые...»	44
«Я такий щасливий, як на мене...».....	45
«Вьется путь в снегах, в степи широкой...».....	46
«В'ється шлях в снігах, в степу широкім...»	47
«Беру твою руку и долго смотрю на нее...»	48
«Вивчаю на твоїй долоні ліній вишиття...»	49
Плеяды.....	50
Волосожар	51
«Затрепетали звезды в небе...»	52
«Зірки затрепетали в небі...»	53
Ночь и день.....	54
Ніч і день	55
«На высоте, на снеговой вершине...»	56
«У вишині, на сніговій вершині...».....	57
«Спокойный взор, подобный взору лани...»	58
«Спокійний погляд,наче погляд лані...»	59
«Нет солнца, но светлы пруды...»	60
«Хоч хмарно, та світлі ставки...»	61
«В темнеющих полях, как в безграничном море...»	62
«У надвечірнім полі, як в безмежнім морі...»	63
Канун Купалы.....	64
Переддень Купайла.....	65
Стамбул	68
Стамбул	69
С острогой.....	70
З тризубцем	71
Сквозь ветви.....	72

Крізь гілля	73
Судра	74
Судра	75
«Растет, растет могильная трава...»	76
«Росте на кладовищі мурава...»	77
Новий храм	78
Новий храм	81
Нищий	80
Старець	83
Закон	82
Закон	85
Бог	84
Бог	85
«Осыпаются астры в садах...»	86
«Осипаються айстри в садах...»	87
Бедуин	88
Бедуїн	89
Собака	90
Собака	91
Вечер	92
Вечер	93
При дороге	94
Край дороги	95
«Океан под ясною луной...»	96
«Океан під місяцем ясним...»	97
Ночлег	98
Ночівля	99
«Мелькают дали, чёрные, слепые...»	100
«Мелькають далі, геть сліпі та чорні...»	101
Памяти	102
Пам'яті	103

Потомки Пророка	104
Нащадки Пророка	105
«Шипит и не встает верблюд...»	106
«Шипить і не встає верблюд...»	107
Цирцея	108
Цирцея	109
Молодость	110
Молодість	111
Последний шмель	112
Останній джміль	113
«Настанет день – исчезну я...»	114
«Настане день — піду з життя...»	115
«Звезда дрожит среди вселенной...»	116
«Тремтит зоря в яснім сузір'ї...»	117
«В дачном кресле, ночью, на балконе...»	118
«Ніч. Ти на балконі в кріслі дачнім...»	119
«И цветы, и шмели, и трава, и колосья...»	120
«Колоски і квіти, і блакить безкрая...»	121
«Печаль ресниц, сияющих и черных...»	122
«Печаль розкішних вій, блискучих, чорних...»	123
1885 год	124
1885 рік	125
«В поздний час мы были с нею в поле...»	126
«Загулялись ми допізна в полі...»	127
Ночь	128
Ніч	129
«И не забыть мне этой ночи звездной...»	130
«І не забуть ту ніч, як для одної...»	131
Одиночество	132
Самотність	133
Жасмин	134

Ясмин	135
«Набегаєт впотъмах...»	136
«Набігає в пітьмі...»	137
Канарейка	138
Канарка.....	139
«В геліотроповом свете молний летучих...»	140
«В геліотроповім сяйві зблисків грімниці...».....	141

Українські переклади попередніх років

Джордано Бруно (Переклад А. Казки)	144
Самсон (Переклад А. Казки)	146
Мати (Переклад А. Казки)	147
Ніч улітку (Переклад А. Казки).....	150
Сліпець (Переклад А. Казки)	151
Говільниці (Переклад А. Казки)	152
Дворецький (Переклад А. Казки)	153
Панахида (Переклад А. Казки).....	154
Берег (Переклад А. Казки)	155
Плач уночі (Переклад А. Казки)	156
Судний день (Переклад А. Казки).....	157
«Вже хміль всихає понад тинню...» (Переклад А. Казки).....	158
Троянди (Переклад А. Казки).....	159
Воскресіння (Переклад А. Казки)	160
Єгипет (Переклад М. Зерова)	161
Камінь Кааби (Переклад М. Зерова)	162
Тирса (Переклад П.Тичини)	163
Пісня (Переклад М. Драй-Хмари).....	164
Есхіл (Переклад І. Виргана)	165
Ніч (Переклад Б. Олександріва).....	166

«Це було в лихоліття, що тисло шалено...»	
(Переклад Б. Олександрів)	167
«Південний жар, коли на щебінь...» (Переклад В. Стуса)	168
«Гуде похмурий джміль і б'ється за вікном...»	
(Переклад В. Стуса)	169
Самотність (Переклад М. Стріхи)	170
«Зірку ту, що гойдалась на темній воді...»	
(Переклад І. Качуровського)	171
Гробниця Сафії (Переклад І. Качуровського)	172
«Тепла ніч ясна і золотава...» (Переклад І. Качуровського)	173
Напередодні (Переклад І. Качуровського)	174
Смерть (Переклад І. Качуровського)	175
Батьківщина (Переклад Д. Павличка)	176
«Як я зайшов, був пізній час...» (Переклад Д. Павличка)	177
«Ліси й ліси. А день темніє...» (Переклад Д. Павличка)	178
«Старий пшеницю віяв; брав зерно на лопату...»	
(Переклад Д. Павличка)	179
Бог полудня (Переклад Д. Павличка)	180
Гробниця Рахилі. (Переклад Д. Павличка)	181
Слово (Переклад Д. Павличка)	182
У горах (Переклад Д. Павличка)	183
Серед зір (Переклад Д. Павличка)	184
Півень на церковному хресті (Переклад Д. Павличка)	185

Літературно-художнє видання
Серія «Шедеври світової поезії»
заснована 2004 року

Іван Бунін

ЗЕЛЕНІ СВЯТА

Вірші

Головний редактор *Богдан Будний*
Літературний редактор *Валентин Корнієнко*
Відповідальний за випуск *Борис Щавурський*
Редактор *Ганна Осадко*
Художник *Володимир Басалига*
Верстка *Галини Кузів*

Підписано до друку 26.12.2008. Формат 84х108/32.
Папір офсетний. Гарнітура Galleon. Умов.друк.арк. 15,96.
Умов. фарб. відб. 15,96.

Видавництво «Навчальна книга-Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.
Навчальна книга-Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
e-mail: publishing@budny.te.ua